

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyně Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobce

nezl. Y. B., narozený X
státní příslušnost Ukrajina
bytem X
zastoupen Mgr. Denisou Šmídovou, advokátem,
se sídlem Dominikánské náměstí 187/5, Brno

proti
žalovanému

Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky,
se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že 1. 9. 2025 vrátil žalobci jako nepřijatelnou jeho žádost o dočasnou ochranu, zaevidovanou pod č. j. OAM-0411705/DO-2025, byl nezákonný.
- II. Žalovanému se zakazuje pokračovat v porušování práv žalobce a přikazuje se mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti o dočasnou ochranu z 1. 9. 2025 zaevidované pod č. j. OAM-0411705/DO-2025.

- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 10 140 Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Denisy Šmídové, advokátky.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobce dle svého vyjádření opustil území Ukrajiny dne 27. 8. 2025 a dne 1. 9. 2025 požádal o dočasnou ochranu na území České republiky. Tato žádost ale byla shledána nepřijatelnou na základě § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. (dále jen „Lex Ukrajina“), neboť žalovaný měl již dočasnou ochranu udělenou v Řecku.
2. To žalobce nepopírá, nicméně uvedl, že tuto ochranu v Řecku nevyužíval (a skončila v březnu 2025), pročez podává proti postupu žalovaného výše nadepsanou žalobu.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

3. Žalobce, ukrajinský státní příslušník, pobýval do února 2025 na Ukrajině, kde studoval střední školu. Po vypuknutí válečného konfliktu se rozhodl opustit zemi a dne 27. 8. 2025 vstoupil na území Evropské unie. Následně dne 1. 9. 2025, podal v Brně žádost o dočasnou ochranu podle rozhodnutí Rady EU 2022/382, které reaguje na hromadný příliv vysídlených osob z Ukrajiny. Současně doložil, že má zajištěné ubytování v Brně.
4. Správní orgán (žalovaný) však žádost označil za nepřijatelnou s odůvodněním, že žalobce již v minulosti získal dočasnou ochranu v jiném členském státě EU, konkrétně v Řecku, kde mu byla udělena v červnu 2024 s platností do března 2025. Žalobce namítá, že po návratu na Ukrajinu tuto ochranu dále nevyužíval a je přesvědčen, že zanikla. Pokud by byla automaticky prodloužena, je připraven ji neprodleně ukončit. V době podání žádosti v České republice tedy podle něj již nebyl držitelem ochrany v jiném státě.
5. Žalobce tvrdí, že postup žalovaného je nezákonný a odporuje jak unijní právní úpravě, tak ustálené judikatuře Nejvyššího správního soudu. Ta opakovaně konstatovala, že institut nepřijatelnosti nelze použít, pokud žadatel již ochranu v jiném státě nemá. V takovém případě je nutné žádost věcně projednat a při splnění podmínek ochranu udělit. Žalobce navíc upozorňuje, že je nezletilý bez doprovodu, což jej řadí mezi zvláště zranitelné osoby, a činí zásah správního orgánu ještě závažnějším.
6. Proto se žalobce domáhá určení nezákonnosti zásahu, obnovení stavu před vrácením žádosti a zákazu pokračování v porušování jeho práv. Současně požaduje, aby žalovaný nahradil náklady soudního řízení. Podle žalobce je žaloba přípustná, neboť vyloučení soudního přezkumu nepřijatelnosti žádostí o dočasnou ochranu je v rozporu s právem EU, což dle něj potvrzuje i dosavadní judikatura.
7. Žalovaný ve vyjádření k žalobě nesouhlasil s dubnovými rozhodnutími Nejvyššího správního soudu a tvrdí, že sekundární právo volby členské země neexistuje, což potvrzuje prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460; směrnice 2001/55/ES podle něj zakládá pouze

primární právo volby. Podle žalovaného nelze z preambule rozhodnutí Rady ani z neaplikace čl. 11 směrnice dovozovat nové právo na sekundární volbu členského státu. Proto žalovaný uzavírá, že pokud žalobce formálně nezrušil ochranu v Řecku, jeho žádost v ČR je nepřijatelná.

8. Žalovaný dále argumentuje, že čl. 8 odst. 1 ukládá členským státům povinnost vydat povolení k pobytu osobám požívajícím dočasně ochrany, ale tato povinnost je splněna už tím, že oprávnění vydá jeden stát – směrnice nepožaduje, aby další státy vydávaly stejné oprávnění. Podle žalovaného nelze sekundární právo dovodit ani z neaplikace čl. 11 směrnice, protože tento článek upravuje pouze povinnosti mezi členskými státy, nikoli práva jednotlivců. Stejně tak prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ani absence kvót podle čl. 25 směrnice nemohou založit právo na získání dalšího pobytového oprávnění v jiném státě. Žalovaný tuto pasáž uzavírá, že závěr Nejvyššího správního soudu o sekundárním právu neobstojí ani s ohledem na nové rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460, které prodloužilo režim dočasné ochrany do roku 2027.
9. Nové recitály prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 jednoznačně potvrzují, že žádosti o dočasnou ochranu podané osobami, které již mají povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany v jiném členském státě, mají být zamítnuty. Tyto recitály odkazují na rozsudek SDEU ve věci *Krasiliva* (C-753/23) a vyjasňují, že dohoda členských států o neaplikování čl. 11 směrnice 2001/55/ES nezakládá povinnost vydat další povolení k pobytu v jiném státě. Podle žalovaného je z vůle členských států patrné, že cílem dohody bylo pouze neprovádět readmisní mechanismus, nikoli umožnit nekontrolovaný sekundární pohyb osob požívajících dočasně ochrany. Recitály také zdůrazňují, že nic nemá být vykládáno tak, aby členskému státu vznikla povinnost vydat povolení osobě, která jej již získala jinde. Žalovaný opětovně zdůrazňuje, že dosavadní judikatura Nejvyššího správního soudu o sekundárním právu volby je neudržitelná a že odmítnutí žádosti žalobce je v souladu s novým výkladem unijního práva.
10. Z uvedených důvodů žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

III.

Posouzení žaloby

11. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud přezkoumal postup žalovaného v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 84 odst. 3 soudního řádu správního), přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době tvrzeného zásahu. Jiné vady, k nimž by byl povinen přihlédnout z moci úřední, soud neshledal.
12. O podané žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 soudního řádu správního bez nařízení jednání, když účastníci s takovým rozhodnutím věci souhlasili.
13. Žaloba je důvodná.
14. Městský soud v Praze posoudil věc takto:
15. Ochranu podle § 82 a násl. soudního řádu správního může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4.

podmínka), a byly zaměřeny přímo proti němu nebo v jejich důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Aps 1/2005 65, č. 603/2005 Sb. NSS, ze 17. 3. 2008).

16. V projednávané věci jsou splněny první, druhá a pátá podmínka, neboť vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobci pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do jeho práv, a to bez ohledu na to, že mu již v minulosti byla dočasná ochrana udělena v jiném členském státě EU (Řecku). Jde-li o hodnocení tohoto úkonu, zde lze vyjít z existující judikatury, podle které bránění v podání žádosti či její nepřijetí mohou představovat nezákonný zásah (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 10 Azs 153/2016-52, č. 3601/2017 Sb. NSS z 30. 5. 2017). Čtvrtá podmínka testu je taktéž splněna.
17. Zbývá tedy posoudit, zda žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy, pokud žádost o dočasnou ochranu žalobci vrátil jako nepřijatelnou. Soud předesílá, že v nedávné době došlo k notnému judikturnímu vývoji stran chápání institutu dočasné ochrany. V prvé řadě nelze opomenout rozsudek Soudního dvora Evropské unie (SDEU) ve věci *C-753/23, Krasilova*, z 27. 2. 2025, na nějž Nejvyšší správní soud navázal „dubnovou judikaturou“ v rozsudcích č. j. 5 Azs 273/2023-27, č. 4683/2025 Sb. NSS, z 1. 4. 2025 a č. j. 1 Azs 336/2024-42 z 3. 4. 2025, a již zmíněným rozsudkem č. j. 1 Azs 174/2024-42 z 3. 4. 2025. Tyto prvotní závěry pak převzaly i další senáty NSS (např. rozsudky č. j. 9 Azs 20/2024 37 z 8. 4. 2025, č. j. 2 Azs 271/2024 43 ze 17. 4. 2025, č. j. 10 Azs 4/2025 49 z 24. 4. 2025 a č. j. 5 Azs 217/2023 36 z 25. 4. 2025, a mnoho dalších).
18. Posléze reagoval i zdejší soud, který již zohlednil i navazující argumentaci žalovaného (např. rozsudky č. j. 10 A 6/2025-61 z 23. 4. 2025, č. j. 5 A 36/2025-38 z 30. 4. 2025, č. j. 10 A 42/2025-33 z 16. 5. 2025, č. j. 5 A 42/2025-39 z 20. 5. 2025, č. j. 18 A 22/2025-52 z 3. 6. 2025, č. j. 10 A 56/2025-39 ze 17. 6. 2025 a č. j. 18 A 49/2025-33 ze 17. 7. 2025.) Rozhodující senát se s vyslovenými závěry již v jiných případech plně ztotožnil. Proto z nich vychází a v podrobnostech na jejich precizní odůvodnění odkazuje.
19. Z těchto rozhodnutí jednoznačně plyne, že žádost osoby požívající dočasné ochrany na základě prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382, na něž této osobě vzniká nárok na základě čl. 8 odst. 1 směrnice Rady 2001/55/ES, není správní orgán oprávněn vrátit této osobě jako nepřijatelnou dle § 5 odst. 1 písm. c) nebo d) lex Ukrajina z toho důvodu, že tato osoba o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany požádala nebo jí bylo toto povolení uděleno také v jiném členském státě EU. Zjistí-li žalovaný při podání žádosti oprávněné osoby o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany, že tato osoba je vedena v informačním systému členských států (*Temporary Protection Platform*) jako držitelka povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě, je povinen takovou žádost přijmout, vést o ní řádné správní řízení dle zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, v jeho rámci poučit oprávněnou osobu o jejích právech a v návaznosti na její případná tvrzení, důkazní návrhy či jiné procesní kroky ověřit, zda jí povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany bylo jiným členským státem skutečně uděleno a zda dosud, ke dni rozhodování správního orgánu, trvá.
20. Soud proto přisvědčil žalobci, že mohl dosáhnout na dočasnou ochranu již na základě toho, že splňuje podmínky čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí. Žalobce tedy splňuje výše uvedená kritéria pro přiznání dočasné ochrany ve smyslu prováděcího rozhodnutí (v opačném případě by mu ostatně dočasná ochrana v Řecku nebyla udělena). Svědčí mu tudíž

i právo sekundární volby hostitelského státu, které pro zásah žalovaného, jenž mu podanou žádost vrátil jako nepřijatelnou, nemohl realizovat.

21. Na právě uvedeném nic nemění „aktualizační“ prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 z 15. 7. 2025, o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382, jež již bylo publikováno v Úředním věstníku Evropské unie 24. 7. 2025.
22. Soud při vypořádání této argumentace v dalším odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. října 2025, č.j. 10 Azs 189/2025 – 21, ve kterém se uvádí: „NSS se obdobnými případy už vícekrát zabýval. Dospěl přitom k tomu, že z unijního práva plyne právo na sekundární pohyb osob s dočasnou ochranou. Jejich žádosti o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany tak nemohou být nepřijatelné (rozsudek ze dne 3. 4. 2025, čj. 1 Azs 174/2024-42, č. 4682/2025 Sb. NSS, bod 70). Tento závěr platí i po přijetí nového prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460, které nijak normativně nezměnilo obsah dočasné ochrany – a taková změna neplyne ani ze znění preambule (rozsudek NSS ze dne 11. 9. 2025, čj. 1 Azs 126/2025-28, body 11 až 15). Městský soud rozhodl zcela v souladu s tímto právním názorem NSS. Totožné kasační námitky ministerstva, směřující proti jednotné rozhodovací praxi správních soudů, posoudil NSS opakovaně jako nedůvodné (už citovaný 1 Azs 126/2025, body 8–15; nebo rozsudek ze dne 18. 9. 2025, čj. 22 Azs 125/2025-45, body 10–24). Ani v této věci není důvod postupovat odlišně, a proto NSS na své dosavadní rozsudky jen odkazuje. Současně znovu dodává, že považuje za nanejvýš žádoucí, aby ministerstvo promítlo jednoznačné závěry judikatury do své vlastní praxe a ukončilo nezákonné zásahy do práv jednotlivců.“

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

23. Z výše popsanych důvodů soud podle § 87 odst. 2 věty první soudního řádu správního určil, že zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobci 1. 9. 2025 vrátil jeho žádost jako nepřijatelnou, byl nezákonný, a žalovanému zakázal, aby pokračoval v porušování práv žalobce a přikázal mu, aby obnovil stav před vrácením této žádosti.
24. Žádost tedy bude nutné věcně projednat a v případě splnění podmínek vydat pobytové oprávnění. Pokud je původní řecké pobytové oprávnění skutečně nadále platné a trvá, žalovaný žalobce poučí o nemožnosti čerpání práv plynoucích z dočasné ochrany ve více členských státech současně. Jestliže bude žalobce na své žádosti dále trvat s tím, že chce tato práva nově čerpat výlučně v České republice, žalovaný ověří, zda vydáním povolení k pobytu na území České republiky dojde dle práva dotčeného hostitelského státu automaticky k zániku předchozího pobytového oprávnění. V případě kladného zjištění mu žalovaný vydá oprávnění k pobytu. V případě negativního zjištění, resp. pokud se nepodaří relevantní právní úpravu v hostitelském členském státě vůbec zjistit, vyzve žalobce, aby sám v přiměřené lhůtě učinil kroky k ukončení pobytového oprávnění v jiném hostitelském státě. K tomu mu žalovaný poskytne potřebnou součinnost.
25. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 soudního řádu správního, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalobce a jeho náklady spočívají v odměně advokátky za dva úkony právní služby (převzetí zastoupení a sepsání žaloby), přičemž sazba odměny za jeden úkon právní služby činí podle nového znění advokátního tarifu částku 4 620 Kč (§ 6 odst. 1, § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) cit. vyhlášky), a v související úhradě hotových výdajů advokátky

dvěma paušálními částkami ve výši 450 Kč (§ 13 odst. 4 cit. vyhlášky). Celková výše nákladů, které žalobci v tomto řízení vznikly, činí 10 140 Kč a soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v této výši, a to ve stanovené lhůtě do rukou zástupkyně žalobce.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 19. listopadu 2025

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu